

D ů v o d y:

Stěžovatel Pavel B. vystupuje v tomto pozůstalostním řízení jako odkazovník. Jako takový jest v podstatě věřitelem pozůstalosti a může své zájmy hájiti v nesporném řízení jen v mezích zákona (§ 684 až 688 obč. zák. a § 95 a 161 nesp. říz.). Z těchto zákonných předpisů zajišťuje mu jako věřiteli pozůstalosti jen ustanovení § 95 nesp. říz. účast při soupisu pozůstalosti v případě, bylo-li povoleno oddělení pozůstalosti od jmění dědicova (§ 812 obč. zák.). O případ takový tu však nejde. Stěžovatel se k pozůstalosti jako dědic ze zákona nepřihlásil, nestal se vůbec účastníkem pozůstalostního řízení, neboť pozůstalost se projednává podle § 120 nesp. říz. jen s těmi, kdo se přihlásili za dědice. Podle toho neposkytuje zákon stěžovateli jako odkazovníku práva k účasti na pozůstalostním řízení, čímž je mu odňato také právo, stěžovati si do napačeného usnesení (§ 9 a 14 nesp. říz.). Stížnosti Viléma B-a jako dědice, přihlásivšího se k pozůstalosti ze závěti, nelze upříti oprávnění. Jde o otázku, zda překáží projednání pozůstalosti okolnost, že někteří z přihlásivších se dědiců zahájili spor jednak o zjištění, že jiný přihlášený dědic jest povinen odevzdati do pozůstalosti majetkový kus, který nebyl pozůstalostním soudem zařaděn do soupisu, jednak o přidržení tohoto dědice a odkazovníka k vykonání vyjevovací přísahy podle čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. Rekursní soud odpověděl k této otázce kladně, vycházeje z názoru, že lze použiti obdobně ustanovení § 127 nesp. říz. S tímto názorem nelze souhlasiti. Ustanovení § 127 nesp. říz. jest ustanovením výjimečným, platícím jen pro případ v zákoně uvedený, když jde o spor o právo dědické. Ustanovení toho nelze proto použiti v případě, o jaký tuto jde (srov. Rintelen str. 64 a Schuster Kom. k § 126 nesp. říz.). To tím méně, když lze v řízení pozůstalostním pokračovati již proto, že právům dědiček, uvedený spor zahájivších, nebude odevzdáním pozůstalosti nikterak prejudikováno.

Čís. 7270.

Ani za platnosti zákona o ochraně nájemců není nájemci nemožno, by odstranil z bytu podnájemníky, jež přijal do bytu bez svolení pronajímatele.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1927, Rv I 999/27.)

Žalobu pronajímatele proti nájemci, pokud se domáhala, by byl uznán povinným odstraniti dva podnájemníky, jež přijal bez svolení žalobce do bytu, procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby. D ů v o d y: Odvolatel označuje za nesprávný názor soudu první stolice, že částí žalobní prosby, žádající odstranění podnájemníků, jest žádáno na žalované plnění nemožné a odporující zákonu, ježto nemá důvodu k soudní výpovědi, zákonem dovoleného, ač ani se nenabídla to prokázati, tím méně prokázala tuto skutkovou okolnost prvním soudem předpokládanou. Přijavši podnájemníky

porušila nájemní smlouvu s odvolatelem a sama zavinila případnou nemožnost, odstraniti z bytu podnájemníky, nehledíc ani k tomu, že i po dobu platnosti zákona o ochraně nájemníků lze podnájemní smlouvy zrušiti. Správná jest odvolatelova výtká, že skutkový předpoklad prvního soudu, že žalovaná nemá důležitého důvodu pro rozvázání podnájemních smluv, obsaženého v zákoně o ochraně nájemníků, neopírá se o výsledky dokazování, nýbrž jen o skutkové tvrzení žalované. Tento skutkový předpoklad není podstatnou částí napadené části rozsudku prvního soudu, poněvadž okolnost, zda žalovaná má důvod k rozvázání podnájemních smluv, zákonem o ochraně nájemníků za důležitý uznaný, čili nic, nemůže míti vliv na rozhodnutí o zamítavé části žalobní prosby. Uplatňovaným odvolacím důvodem jest nedotčeno skutkové zjištění soudu první stolice, že se žalovaná odvolateli zavázala, že se dání bytu do podnájmu může státi jen s jeho svolením, že podnájemníky, studenty, jež měla z jara 1926, ponechá v bytě jen do konce školního roku a, že bez jeho svolení podnájemníků již nepřijme. Tato skutková zjištění prvního soudu jest podle § 498 c. ř. s. položiti za základ rozhodnutí. Má-li proto, pokud se týče, přijala-li žalovaná i po konci školního roku 1925—1926 podnájemníky, odporuje to jejímu smluvnímu závazku k žalobci, toto porušení smlouvy žalovanou jest zaviněné, a zaviněné jsou také účinky, které porušení to má pro výkon nájemních práv žalované k bytu. Nemá-li snad žalovaná důležitého důvodu pro svolení k výpovědi podnájemních smluv, zákonem o ochraně nájemníků žádaného, sama to zavinila tím, že protismylně v poměru k žalobci dala část bytu do podnájmu (§ 1294 obč. zák.). Nemůže se proto žalovaná proti žalobnímu nároku na splnění smlouvy brániti úspěšně tvrzením, že pro nedostatek důležitého důvodu pro svolení k výpovědi podnájemních smluv, podle zákona o ochraně nájemníků se strany jedné, a pro předpisy tohoto zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. se strany druhé, jest splnění žalobního nároku, by podnájemníky odstranila, pro ni nemožností, v § 1447 obč. zák. obč. naznačenou a zrušující smluvní její povinnost. Ostatně i po dobu platnosti zákona o ochraně nájemníků, jak správně dovozuje odvolání, není pro žalovanou zhola nemožno, podnájemní smlouvu rozvázati, a dlužno jí zůstaviti, by se s podnájemníky o rozvázání smluv těch dohodla. Žalovanou v odvolacím sdělení tvrzená okolnost, že její podnájemníci, ujednavší podnájemní smlouvy, nevěděli o jejím závazku, nedržeti podnájemníky, jest novota, v odvolacím řízení nedovolená, a mimo to nerozhodná, poněvadž případná obmyslnost podnájemníků žalované o podnájemních právech jí vykonávaných nemůže nic měniti na povaze tvrzené od ní nemožnosti. Když však nejde u žalované o absolutní nemožnost, splnění žalobcův nárok z nájemní smlouvy a i relativní nemožnost, žalovanou tvrzená, jest jí zaviněna, nemohla její smluvní povinnost býti podle § 1447 obč. zák. zrušena, nýbrž povinnost ta trvá, a žalobce se právem domáhá jejího splnění odstraněním podnájemníků (§ 918 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Není tu uplatňovaného dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. Odvolací soud správně dovozuje, že žalovaná nemůže se odvolávat na naprostou nemožnost plnění vzhledem k zákonům o ochraně nájemníků. I při ochraně nájemníků není předem vyloučeno, že dojde k dobrovolnému zrušení podnájemního poměru, o němž jde. Zrušení takové bývá častým zjevem. V tomto případě jde ostatně o studenty, kteří často byt přes prázdniny ani nepodržují. O naprosté nemožnosti plnění nelze mluvit i z tohoto důvodu: Dovolatelka, by vyhověla své povinnosti, může na příklad — po případě soudním smírem — zrušit smlouvu nájemní, při jehož provedení dojde podle § 568 c. ř. s. samočinně i k vyklizení podnájemníků.

Čís. 7271.

K uskutečnění postupu nevyhledává se odevzdání průvodních listin, zejména dlužního úpisu, vyjmouc pohledávky z papírů, svědčících majiteli, při nichž se žádá odevzdání cenného papíru. Manžel jest oprávněn zastupovati manželku-postupnici při smlouvě o postupu a přijati jejím jménem prohlášení postupitelovo o postupu. Nastal-li přechod pohledávky ihned uzavřením smlouvy o postupu, nevyhledává se k převodu formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1927, Rv I 1199/27.)

Vymáhající věřitel zabavil v exekuci proti Antonínu V-ovi pohledávku dlužníka proti Václavu N-ovi. Žalobě Ludmily V-ové, manželky dlužníka, o nepřípustnost exekuce, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dobrovolný postup pohledávky uskutečňuje se podle § 1392 obč. zák. smlouvou o postupu, jímž se uskutečňuje přechod pohledávky z postupitele na postupníka. K hotovosti postupu se nevyhledává odevzdání průvodních listin, zejména dlužního úpisu, vyjmouc pohledávky z papírů, majiteli svědčících, při nichž se žádá odevzdání cenného papíru (§§ 1393 a 427 obč. zák. Viz Krčmář, Obligační právo 1924, str. 86). Mylným jest proto tvrzení dovolání, že k platnosti postupu pohledávky Vincence V-a proti Václavu N-ovi na žalobkyni bylo zapotřebí odevzdání dlužního úpisu a to bezprostředního jeho odevzdání a že nestačilo zaslání dluhopisu manželu žalobkyně, který jej pak žalobkyni odevzdal. Stačila zde již pouhá dohoda stran mezi Vincencem V-em a žalobkyní, neboť se zde nejedná o pohledávku z papíru majiteli svědčícího, nýbrž o obyčejnou pohledávku, k jejímuž převodu podle § 1392 obč. zák. stačí dohoda stran. Že by při úmluvě takové nemohl manžel manželku zastupovati a jejím jménem přijati prohlášení postupitelovo o postupu, nelze dovozovati ze